

Washington kiest voor onnodige oorlogslogica tegen Iran

Ludo De Brabander en Pieter Teirlinck . 25 juni 2019

Waar wacht de EU op? Het heeft er alle belang bij om een nieuwe catastrofale oorlog te vermijden

De spanningen tussen de VS en Iran nemen gevaarlijke proporties aan. Op 21 juni stond de VS op het punt om militair op te treden nadat Iran een van zijn drones uit de lucht haalde. Volgens Amerikaanse media waren gevechtsvliegtuigen al opgestegen om communicatie- en militaire installaties te bombarderen. Zover kwam het nog gelukkig niet, want dan loert een grootschalige escalatie om de hoek in een regio die zo al zwaar gedestabiliseerd is.

De militaire spanningen zijn het gevolg van een gefabriceerde crisis. Na 22 maanden onderhandelen onderwierp Iran zich op 14 juli 2015 aan een akkoord met een robuust controleregime van het Internationaal Atoom Energie Agentschap (IAEA). De maatregelen van dit Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA) maakten het voor Iran onmogelijk om er clandestiene kernwapenprogramma's op na te houden. In ruil zou het sanctieregime tegen Iran uitdoven, wat hoog nodig was om het land opnieuw wat economische en financiële ademruimte te geven. Het IAEA bevestigde dat Iran zich aan alle bepalingen van het JCPOA hield. De VN-Veiligheidsraad schaarde zich met Resolutie 2231 unaniem achter het akkoord en maakte het zo onderdeel van het internationaal recht. De economische en financiële sancties werden opgeheven en in 2016 tekende Iran een economische groei op van twaalf procent. Het akkoord werkte en was over de hele lijn een succes.

Een doelbewuste confrontatiepolitiek

Alles leek in kannen en kruiken... maar dan kwamen Trump en zijn haviken. Ze bliezen in mei 2018 het akkoord op en kondigden opnieuw sancties tegen Iran aan. Het verbod voor

Amerikaanse bedrijven om handel te drijven met deze “pariastaat” geldt bovendien ook voor bedrijven van andere landen. Zo ontstond de absurde situatie dat Washington landen sanctioneert omdat ze zich gebonden achten door het akkoord en de bepalingen van het internationaal recht. Op de website van de VN lees je nog altijd in een expliciete verwijzing naar artikel 25 van het VN-Handvest dat de lidstaten verplicht zijn om de beslissingen van de VN-Veiligheidsraad te aanvaarden en uit te voeren. Washington heeft sowieso geen al te hoog petje op van het internationaal rechtssysteem, maar de huidige bewindsploeg maakt van de VS een echte arbitraire macht

De gevolgen van dit confrontatiebeleid van het Witte Huis laten zich keihard voelen. De Iraanse economie duikt opnieuw in een zware recessie. De aantasting van de koopkracht leidt tot stijgende werkloosheid, armoede en onvrede. Voor Washington gaat het dan ook over veel meer dan een ‘slecht’ nucleair akkoord. Met deze economische oorlog hoopt het de Iraanse bevolking tot opstand te bewegen. Het is een doelbewuste confrontatiepolitiek om de gematigde krachten in Iran op een zijspoor te zetten, waarna hardliners in Teheran zich kunnen versterken. De VS-minister van Buitenlandse Zaken Pompeo en de Nationale Veiligheidsadviseur Bolton maken er absoluut geen geheim van dat ze een militair ingrijpen nodig achten om het regime in Teheran aan het wankelen te brengen. De militaire aanwezigheid van de VS in de regio wordt stelselmatig opgevoerd, wat, zoals het drone-incident illustreerde, het risico op een militaire confrontatie alleen maar kan vergroten.

Terwijl Iran onder vuur ligt, blijft Israël volledig buiten schot, hoewel het de enige — niet-erkende — kernwapenmacht in het Midden-Oosten is

Het is geen geheim dat zowel Saoedi-Arabië als Israël al hun invloed aanwenden om het tot een militaire krachtmeting met hun aartsvijand te laten komen. Dat maakt het extra cynisch. Terwijl Iran onder vuur ligt, blijft Israël volledig buiten schot, hoewel het de enige — niet-erkende — kernwapenmacht in het Midden-Oosten is. Anders dan Iran is het ook geen lid van het non-proliferatieverdrag dat de verspreiding van kernwapens moet tegengaan. Het contrast met de hardnekkigheid waarop Iran wordt gevisieerd is opvallend. Israël wordt daar politiek, economisch noch militair voor aangepakt.

EU als machteloze politieke dwerg

En de Europese Unie? Die steunt het nucleaire akkoord maar laat zich tegenover de Amerikaanse oorlogspolitiek eens te meer zien als een machteloze politieke dwerg. De EU slaagt er niet in om gemaakte internationale afspraken te laten naleven, noch om het economische sanctiebeleid van de VS te omzeilen. Het is onbegrijpelijk dat de EU en de andere landen deze escalatie dreigen te laten gebeuren. Er is Europees protest, maar het klinkt niet erg overtuigend. Zo dreigt zich het scenario van de oorlog tegen Irak te herhalen, toen Washington alles uit de kast haalde voor een illegale agressieoorlog onder valse voorwendselen die vele honderdduizenden mensen de dood in joeg en waarvan de destabiliserende gevolgen laten zich tot vandaag zwaar voelen.

Waar wacht de EU op om hard met de vuist op tafel te kloppen en het Witte Huis duidelijk te maken dat de Amerikaanse handelswijze onaanvaardbaar is? De EU zou respect moeten eisen voor het nucleaire akkoord, voor het internationaal recht en zich niet laten intimideren als het niet in de pas loopt van de VS. De EU heeft er alle belang bij om een nieuwe catastrofale oorlog in deze regio te vermijden, want de destabilisatie van Iran zal zich ook in Europa laten voelen.

De vredesbeweging roept op voor een protestactie voor de VS-ambassade op donderdag 27/06 om 17u